

Retningslinjer for tilskudd til tiltak i beiteområder for Kongsvinger kommune 2020 – 2023

Bakgrunn

Forvaltningen av tilskuddsordningen ble overført fra fylkesmannen til kommunene fra 01.01.2020, og fylkesmannen er heretter klageinstans. Som en konsekvens av dette skal kommunen utarbeide lokale retningslinjer, der det skal fastsettes hvilke tiltak som vil bli prioritert ut fra hva som er formålstjenlige tiltak for utmarksbeitingen i kommunen.

Retningslinjene bør gjelde for samme periode som de flerårige strategiene for spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL), da det kan være aktuelt med tiltak som kan falle inn under begge ordninger.

Ved overføring av ordningen fra fylkesmannen til kommunene ble det ikke stilt krav om at retningslinjene skulle sendes ut på høring hos faglagene eller at de skulle forankres politisk, men Kongsvinger kommune har valgt å sende retningslinjene til uttalelse hos interesseorganisasjoner innen både jord- og skogbruk da tiltakene etter denne ordningen i hovedsak vil gjennomføres i utmark.

Formål

Formålet med tilskuddet er å legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområdene.

Søknad

Søknadsskjema:

Søknaden bør leveres elektronisk. Det elektroniske søknadsskjemaet ligger på Altinns nettside. For søkere som ikke har mulighet til å søke elektronisk, ligger skjema i pdf-versjon tilgjengelig på Landbruksdirektoratets side.

Kostnadsoverslag, finansieringsplan og prosjektplan skal legges ved søknaden. Ansvar for vedlikehold, og fjerning av anlegg etter bruk skal framgå i søknaden.

Generelle vilkår:

- Tiltaket må ikke komme i konflikt med verdifulle biotoper eller kulturminner.
- Tiltaket må være i samsvar med de krav som er gitt i aktuelle lover, forskrifter, tekniske retningslinjer og standarder.
- Tiltaket må være i samsvar med avklarte og gjeldende beiterettigheter i et område. Beiterettigheter må ikke nødvendigvis være dokumentert i form av skriftlige avtaler og tinglyste servitutter, men også uskreven sedvanerett o.l. vil kunne gjelde. Pågående beiterettstvister må være løst for at tiltak i området er tilskudsberettiget fra denne ordningen.
- Ved søknad om tilskudd til tiltak i beiteområder må det foreligge skriftlig avtale med grunneier. Dette gjelder bruk av faste installasjoner som for eksempel sperregjerder og sankeanlegg, samt andre tiltak som innbefatter faste installasjoner. Avtalen må være langsiktig og gjelde for minimum 10 år. Avtaler skal legges ved søknaden. Hvis utredning av trase og inngåelse av avtale er en del av prosjektet, må avtale inngås og kopi sendes til kommunen før arbeidet igangsettes.

Søknadsfrist:

Søknadsfrist 2020: 1. juni

Søknadsfrist 2021, 2022, 2023: 1. april

Søknadsfristen er den samme som for søknader om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL-ordningen).

Hva det kan gis tilskudd til

Tilskudd kan gis til investeringer i faste installasjoner og annet utstyr knyttet til beitebruk i utmark samt tidsavgrensede planleggings- og tilretteleggingsprosjekter. Innenfor disse rammene kan det gis tilskudd til alle tiltak som fremmer beitebruken i et område.

Ulike typer faste og mobile investeringstiltak er ført opp i tabellen under (listen er ikke uttømmende). Tiltakene med beskrivelser er hentet fra Landbruksdirektoratet og Rundskriv «2019-45» om forvaltning av forskrift om tilskudd til tiltak i beiteområder.

Tiltak	Forklaring/hensikt
Sperregjerder	Et sperregjerde skal hindre beitedyr i å komme ut av beiteområdet. Sperregjerder kan også tjene til å avgrense beiteområdet mot veg, jernbane, tettbebyggelse og sammenhengende jordbruksområder. Rene inngjerdinger av beitedyr i utmark faller ikke inn under definisjonen av sperregjerde, og tilskudd gis normalt ikke til dette.
Ferister	Ferister bør være av godkjent fabrikat eller bygd etter standardtegninger.
Bruer	Det kan gis tilskudd til bruer som er dimensjonert for føring av beitedyr. Dersom bruene er kraftigere dimensjonert kan kostnadsoverslag eller tilskudsandel reduseres tilsvarende.

Gjeterhytter	Kostnadsoverslag for gjeterhytter kan omfatte hytter på inntil 20 kvm med kvadratmeterpris som tilsvarer gjennomsnittlig kostnad for hytter av enkel standard i det aktuelle området.
Sanke- og skilleanlegg	
Anlegg/rydding/utbedring av drifteveger	
Saltsteinautomater	
Transportprammer	
Elektronisk overvåkingsutstyr	Radiobjeller, lammenoder, merkesavlesere, findmysheep, droner mv.
Elektronisk gjerde	F. eks. av typen Nofence

Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter kan være ulike typer prosjekter som retter seg mot organisering og tilrettelegging av utmarksbeite for god og effektiv beitebruk. Jf. Rundskriv «2019-45» om forvaltning av forskrift om tilskudd til tiltak i beiteområder kan dette bl. a. omfatte:

Tiltak	Forklaring/hensikt
Planlegging og prosjektering av faste installasjoner	
Ny organisering av beitelag og utmarksbeiteområder	
Prosjektrettet arbeid for stimulering til økt beitebruk og rasjonell utnyttelse av beitene	
Tidsbegrenset utprøving av nytt utstyr som kan bidra til effektiv og god beitebruk	
Utarbeidelse av planer for utmarksbeite	Beitebruksplan, tiltaksplan, beredskapsplan m.v.
Vegetasjonskartlegging	

Prioritering av søknader

Søknader fra beitelag blir prioritert høyere enn søknader fra enkeltforetak. Søknader for fellestiltak blir prioritert høyere enn søknader for enkelttiltak.

Prioritering av tiltak

Tiltak som prioriteres er:

- Ferister og grinder
- Teknologi som fremmer bruk av utmark til beite, f. eks. radiobjeller og Nofence
- Sanke- og skilleanlegg

- Sperregjerder
- Prosjektrettet arbeid for stimulering til økt beitebruk i utmark og rasjonell utnyttelse av beitene
- Planlegging og prosjektering av faste installasjoner

Innenfor ulvesonen må tilskudd til sperregjerder samordnes med «ulvepengene».

Satser for tilskudd

Tiltak	Tilskuddssats og forutsetninger
Investeringstiltak	Inntil 50 % av godkjent kostnadsoverslag
Elektronisk overvåkningsutstyr	Inntil 70 % av godkjent kostnadsoverslag, og gjelder for inntil 50 % av dyretallet i beitelaget/besetningen
Planlegging- og tilretteleggingsprosjekter	Inntil 70 % av godkjent kostnadsoverslag

Krav til regnskap og rapport før sluttutbetaling

Regnskap med oversikt over alle utgifter, regnskapssammendrag, alle bilag og arbeidslister skal leveres kommunen ved anmodning om sluttutbetaling.

For beitelag og andre søkere som er registrert i MVA-registeret legges kostnadsoverslag uten MVA til grunn. For andre vil godkjent kostnadsoverslag være inkl. MVA. Det regnes ikke MVA på egeninnsats.

Det vil bli lagt følgende satser til grunn for godkjenning av kostnadsoverslag, jf. satser som fylkesmannen har benyttet:

- Gjerder, netting: 75 kr pr. meter + MVA. I tillegg kommer grunder, klyv mm samt noe tillegg for vanskelig terreng
- Gjerder, strøm: 40 kr pr. meter + MVA. I tillegg kommer grunder, klyv mm samt noe tillegg for vanskelig terreng
- Egeninnsats:
  - Arbeid: 200 - 300 kr. pr. time
  - Mann med traktor/maskin: 500 – 600 kr. pr. time
  - Gravemaskin: 1000 – 1200 kr. pr. time

Frist for gjennomføring av tiltak

Frist for gjennomføring av investeringstiltaket og/eller planleggings- og tilretteleggingsprosjektet er 3 år fra tilskudd blir innvilget. Etter søknad kan gjennomføringsfristen forlenges, men ikke ut over 5 år fra tilskuddet ble innvilget.

Retningslinjene er utarbeidet i medhold av Forskrift om tilskudd til tiltak i beiteområder og i henhold til Rundskriv «2019-45», om forvaltning av forskrift om tilskudd til tiltak i beiteområder, samt forhold som fylkesmannen har lagt til grunn før ordningen ble delegert til kommunene. Innspill fra interesseorganisasjoner i jord- og skogbruket er også vurdert og tatt hensyn til innenfor gitte rammer.